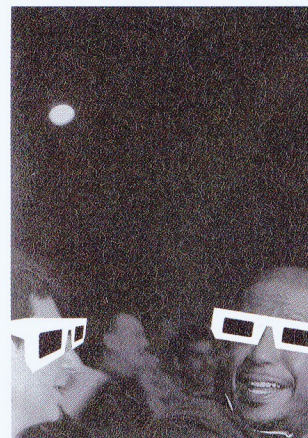

EEN CABARETIER ZONDER PUBLIEK HEEFT WEINIG KANS VAN SLAGEN. EN DUS ZIJN LACHERS, BETWETERS EN MENSEN MET EEN ZWAKKE BLAAS *PART OF THE JOB*. ZES GRAPPENMAKERS OVER ENERGIE IN DE ZAAL, BLUNDERS OP HET PODIUM EN STOOZENDERS IN HET HEETST VAN DE SCÈNE.

NEE, JIJ TREKT VOLLE ZALEN!

DE DAMES VOOR NA VIEREN

De Dames Voor Na Vieren (Hanneke Drenth en Anne van Rijn) zoeken in hun voorstellingen regelmatig assistentie bij het publiek. En dat verloopt niet altijd even vlekkeloos.

Anne: 'Vroeger dacht ik dat het aan de zaal lag als de voorstelling niet overkwam. Maar nu weet ik dat onze energie overslaat op het publiek. Als we mensen naar voren halen en ze zeggen nee, dan heeft dat vaak te maken met onze manier van aanspreken.'
Hanneke: 'Gelukkig komt het niet vaak voor dat ze niet willen meewerken. De mensen die we eruit pikken proberen nog weleens grappig te doen. Dan gaan ze terugpraten terwijl we midden in een scène zitten.'
Anne: 'Dat moet je niet doen, denk ik dan. Je moet doen wat wij

TEKST CAROLIEN DIRCKEN
FOTOGRAFIE ANKE LEUNISSEN

zeggen. We gaan er toch niet op in, want het past vaak niet in de scène.'
Hanneke: 'Wat ook vreemd is: mensen op het podium snappen soms niet wat ze moeten doen.'
Anne: 'Dan gaan ze op hun handen van een tot vijf tellen terwijl ik gevraagd heb of ze een aantal vingers in de lucht willen steken. Gelukkig kun je er dan met de rest van het publiek, dat wel snapt wat de bedoeling is, alsnog een grap van maken.'

Hanneke: 'Maar de blunders komen niet alleen uit het publiek, we maken ze zelf ook. Zo heb ik in een scène weleens een handstand gedaan tegen iemand die dat niet zag aankomen. Zat hij daar met een bult op de eerste rij. Ook zocht ik voor de voorstelling altijd naar een geschikte "Rob en Gerda", een stel dat lekker mee zou werken. Dat ging driehonderd keer goed. Tot ik per ongeluk een keer een lesbisch stel uitkoos.'
www.damesvoornavieren.nl

JAN JAAP VAN DER WAL

Jan Jaap van der Wal krijgt mensen aan het lachen met stand-upcomedy, tv-programma's en avondvullende voorstellingen. Daarbij is concentratie altijd een vereiste. Voor hem én het publiek.

Jan Jaap: 'Veel mensen kennen mij van televisie. Zodra ze me op het podium zien, vervallen ze automatisch in hun tv-modus. Ze gaan dus ook naar de wc wanneer ze daar zin in hebben. Dat vind ik vooral in kleine zalen grappig, want daar leg ik de show gerust stil en wacht ik tot iemand weer terug is. Eén keer ben ik zelfs iemand gaan ophalen op de gang: die durfde niet meer naar binnen. Over het algemeen zijn Nederlanders in het theater erg rustig: alleen in studentensteden wordt nog weleens iets teruggeroepen. Regelmatig pik ik daarom zelf iemand van de eerste rij, als ik gescand heb of er iemand zit die bij de grap past. Het liefst kies ik mannen die een beetje sukkelig zijn, want die zeggen van de

zenuwen vaak grappige dingen. Als cabaretier weet je nooit met welk gevoel je publiek de zaal in komt. Soms zitten mensen de hele avond boos te kijken met twee lege plekken naast zich. Of ze zitten met hun hoofd nog bij de oppas die te laat was. Dan is het de kunst om ze dat binnen twee minuten te laten vergeten. Natuurlijk ben ik zelf ook niet

bij al mijn voorstellingen even geconcentreerd. Dan ben ik net in Den Helder geweest en sta ik de volgende dag vier uur in de file naar Middelburg. Het liefst wil ik de show er dan gewoon snel doorheen knallen, maar dat is gevaarlijk. Je brengt dat gevoel namelijk over op het publiek en dat is niet de bedoeling.'

www.comedytrain.nl

JENNIFER EVENHUIS

Jennifer Evenhuis stond vorig jaar in de finale van *Cameretten*. Het afgelopen seizoen maakte ze in de finaletour van het festival kennis met volle zalen door het hele land.

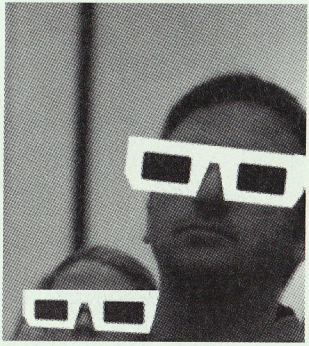
Jennifer: 'Sommige mensen moeten overal commentaar op hebben. Ik begin mijn voorstelling met de zin "Ik loop door de gang van mijn middelbare school". Als ik bij die eerste woorden een stap zet, hoor ik soms al iemand zeggen: "Je meent 't". Of mensen beginnen er doorheen te praten. Of ze merken op dat vrouwen geen humor hebben. Omdat mensen mij nog niet kennen, denk ik dat ze het minder eng vinden om iets te roepen. De kunst is om in te schatten wanneer ik er iets van zeg. Als ik midden in mijn script zit, vind ik dat vaak lastig. En soms gaat het ook mis. Zo was er eens een vrouw op de eerste rij, die niks wilde terugzeggen toen ik haar aansprak tijdens de aankondiging van een andere cabaretier. Geen probleem, maar

even later was haar plek ineens leeg. Ik heb toen met allerlei grappen gerefereerd aan die vrouw. "Maar goed dat ze weg is", zei ik dan. "Dit had ze toch niet leuk gevonden." Het viel me op dat de zaal wel erg hard lachte en dat vond ik alleen maar grappig. Schijnt ze achteraf gewoon een paar rijen verderop te hebben gezeten. Gelukkig zijn er genoeg momenten waarop ik het publiek zelf kan aanspreken. Zo heb ik een sketch waarin ik een Twentse huisvrouw speel die orgieën houdt in haar woonkamer. Aan het einde van die scène spreek ik een man op de eerste rij aan, "Henk", die ik ervan beschuldig dat hij heeft lopen spetteren in de hobbykamer. Vaak verontschuldigen ze zich dan. Of ze zeggen dat ze het hebben opgeruimd. Zulke reacties zijn ideaal: hoe beter iemand meespeelt, hoe beter ik kan spelen dat ik nog "bozer" word. Zo versterkt het publiek mijn voorstelling.'

www.jenniferevenhuis.nl

HENRY VAN LOON

Henry van Loon speelt als lid van Comedytrain vooral voor publiek dat hij bijna kan aanraken. En waar hij zelf nogal bang voor is.

Henry: 'Het meest irritante in kleine zalen als Toomler vind ik mensen die praten. Meestal herhalen ze gewoon onderling je grap, omdat ze 'm niet goed gehoord hebben. Daar word ik helemaal paranoia van: ik denk dat ze me niet leuk vinden, terwijl het tegendeel vaak waar is. Soms roepen mensen ook iets dwars door je verhaal heen, uit enthousiasme. Als dat lang doorgaat, verstoort het het ritme van de voorstelling. Ik wil er dan wel wat van zeggen, maar daar ben ik heel onhandig in. Improviseren vind ik moeilijk, want ik ben een beetje bang voor mijn publiek. Als ik op het podium sta, alleen, en al die mensen zitten naar me te kijken, dan voel ik me automatisch in het nauw gedreven.'

Ik ga dingen op zo'n moment anders zien dan wanneer ik in de zaal zou zitten. Ik denk dus dat mensen over me praten, terwijl ze dat helemaal niet doen. Omdat je in Toomler iedereen ziet zitten kan ik die mensen heel makkelijk aanspreken, dat doe ik wel zonder er bij na te denken. Dan vraag ik ineens naar namen of beroepen, terwijl ik die ik helemaal niet wil weten. Als ik niets terug weet te zeggen, valt het gesprek een beetje dood en zeg ik ineens

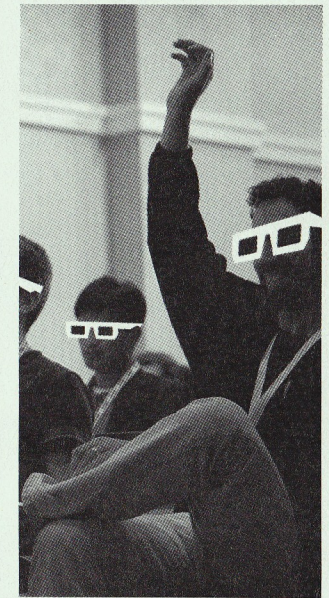
iets naars of iets hards. Meteen daarna bied ik mijn excuses aan en leg ik het publiek uit dat ik banger ben voor hen dan zij voor mij. Het zal wel te maken hebben met het idee dat ze me kunnen maken of breken door niet te lachen. Terwijl me dat gelukkig steeds minder vaak gebeurt.' www.henryvanloon.nl

HANS SIBBEL

Al jaren speelt Hans Sibbel als Lebbis voor grote zalen. Om de juiste sfeer erin te houden probeert hij zo min mogelijk de strijd aan te gaan met storende elementen in het publiek.

Hans: 'Het mooie aan het theater is dat je voor een levende zaal staat te spelen. Er mag iets gebeuren, anders kun je net zo goed tegen een muur gaan praten. Ik vind het leuk als mensen reageren als ik iets prikkelends zeg, of als ze oprecht leuker zijn dan ik. Natuurlijk raak ik ook weleens geïrriteerd en heel af en toe maak ik dan een fout door iets kwetsends te zeggen. Dat iemand zijn pukkels moet gaan uitknijpen als hij heel opzichtig naar de wc loopt bijvoorbeeld. Dat zo'n jongen dan echt een probleem

blijkt te hebben met zijn slechte huid kan ik natuurlijk niet weten. Gelukkig weet ik meestal precies wat ik sta te doen en denk ik aan de sfeer die ik wil bewaren, ook al werkt iemand op mijn zenuwen. Zo legde een man op de eerste rij eens zijn voeten op het toneel. Dat is mijn terrein, dus ik vroeg hem netjes of hij zijn schoenen wilde weghalen. Voor die man reden om er een wedstrijd van te maken en gewoon te blijven zitten. Toen deden de technici het licht uit en richtten ze een volgschot op zijn voeten. Uiteindelijk deed de man wat ik gevraagd had. Ik heb hem een hand gegeven om de zaal het idee te geven dat het oké was, maar diep vanbinnen haatte ik hem echt op dat moment.' www.lebbis.nl